

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. Who was R. Moshe Chaim Luzzatto's principal teacher?
2. Describe the circumstances of the Magid's revelation to the Ramchal.
3. What works did he author while under the Magid's influence?
4. In what manner were the revelations of the Ramchal made known to the world at large?
5. Describe their reaction.

This and much more will be addressed in the eighth lecture of this series: "The Pursued Mystic: The Life and Times of Rabbi Moshe Chaim Luzzatto".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind, as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it, as well, as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series IX Lecture #8

THE PURSUED MYSTIC:
THE LIFE AND TIMES OF RABBI MOSHE CHAIM LUZZATTO

I. The Brilliant Prodigy

A.

(1) ראוי היה חזקיהו להיות משיח, הענין הוא שבכל דור ודור שולח הקב"ה ניצוץ אחד ממשיח אם גואל את ישראל כשיחזור בתשובה או לקיום העולם בדורות הרעים כדורו של שמד או להאיר העולם בגלות בתורתו שלא יכלה העולם לגמרי, וחזקיהו היה ניצוץ ממנו ע"כ מכאר"י. ס' ציצים ופרחים לה"ר יעקב עמדין ערך משיח

The Arizal writes the following, "Hezkiahu was fit to become the Messiah (Sanhedrin 94a). The idea is that in every generation, the Holy One, blessed be He, sends out a Messianic spark. With it, he can redeem Israel, if they repent, or, if not, he sustains the world through those difficult generations, as in the generation of forced conversion, or he enlightens the world with his Torah, so that the world will not be totally destroyed. (See Megillah 11a) Hezkiahu was a spark of the Messiah." **R. Yaakov Emden, Sefer Tzitzin U'Pherachim, Moshiach**

(2) ויתכן שתכלול הדביקה לומר שתהיה זוכר השם ואהבתו תמיד לא תפרד מחשבתך ממנו בלכתך בדרך ובשכבך ובקומך, עד שיהיו דבריו עם בני אדם בפיו ובלשונו, ולכו איננו עמהם, אבל הוא לפני ד'. ויתכן באנשי המעלה הזאת שתהיה נפשם גם בחייהם צרורה בצרור החיים, כי הם בעצמם מעוץ לשכינה, כאשר רמז בעל ספר הכוזרי. פירוש הרמב"ן לדברים יא:כב

It is quite likely that included in the Mitzva of "Clinging to Hashem" is the directive that you should constantly remember Hashem and His love. Whatever you are doing and wherever you go, as you walk on the road, when you lie down and when you wake up, you shall never stop thinking about Him. It should reach such an extent that even as you are outwardly talking to people, your mind is really not focused on them, but on Hashem, whose presence you feel. It is quite likely, that for people who reached such a level, their souls, even while they are still alive, are bound up in the bond of Life, for they themselves have become the dwelling place of the Divine Presence, as is alluded to by [Rav Yehudah HaLevi,] the author of the Cuzari. **Ramban's Commentary to Devarim 11:22**

B.

(1) כי כהיום אני ילידתיהו . . . כי גמול מחלב עתיק משדים, רבץ בין המשפטים, ובתורת ד' דבק לאהבה, ויקרא שמה חפצי בה ועשה לו קטונת פזי"ם, בחור כארזים, לא הלך אחרי שווא ובשרירות, והבלי הילדות והשחרות. ד' אלקים פתח לו אוזן שומעת ותבן, ויהי לי לבן, ואנכי תרגלתיהו, על זרועותי לקחתיהו ולא היה גדול בביתי ממנו . . . וכל טובי היה

בידו . . . ובהיותו מאיר ובא בבוקר בבוקר . . . עסקן בדברי אלוקים חיים, כי משש את כל כלי מצא מעט הכתיבה אשר חנן ד' אלי והוא עבר את מיכל ויקח גם מעץ חיים ויאכל, אז רעיוניו פשטו בעמק סודם. מכתב מהרה"ג ר' ישעיה באסאן רבו של הרמח"ל לרבני וויניציאה יום ג' ו' לשבט הת"ץ

I have continued to raise him from his very youth . . . He clung to the Torah out of love and it was his sole desire . . . He never went after trivialities or followed his desires, the follies of youth and adolescence. G-d granted him a discerning ear and he was like a son to me. I trained him and lifted him up on my arms. There was no one greater in my household than he. . . . He held on to all that I had to offer . . . and came early every morning . . . and engrossed himself in the words of the living G-d. He read through all of my writings, the insights with which G-d blessed me . . . and even studied the Etz Chaim, [Rav Chaim Vital's presentation of the Arizal's teachings]. It was then that his mind began to plumb its depths. **Letter from HaRav HaGaon R. Yeshaya Bassan to the Venetian Rabbinate, Tuesday, the Sixth of Shevat 5490 (1730)**

(2) אמת הדבר כי מנעוריו גבר באחיו בחכמה, בדעת ובתבונה וכל העם רואים אלוקים עולים מן הארץ וראשו מגיע השמימה, עוסק בקדשים דבר יום ביומו. כל ימיו גדל בין החכמים, ויהי איש מצליח, עין ראתה ותעידהו, רך ויחיד בבני אמו – זו כנסת ישראל, עדת קודש קהילתנו . . . ויהי בנסוע הארון, ארון האלקים כמוהר"ר רי"ב הנ"ל מקהלת קדשינו לק"ק ריגיין יר"ה – בבית מדרשו הרבה התבודדות ופרישות ותורתו אומנתו. מכתב מרבני פדובה להרה"ג ר' יחזקאל קצנלנבוגן יום ד' בשבת ה' לחדש אדר הת"ץ

The truth is that, from his youth, he towered over his peers in his wisdom, knowledge, and discernment. The entire community saw him as an angel of G-d who rose up from the earth and whose head reached the Heavens, and was constantly engrossed in spiritual matters. He was raised his entire life amongst Torah scholars. It was clear for all to see that he was successful in his endeavors. He is unique amongst the Jewish people, [and most certainly] amongst our holy community [of Padua], despite his young age. . . . When the light of G-d's ark departed from our community, as Rav Yeshaya Bassan left our holy community to go to the holy community of Reggio [nell'Emilia], . . . [R. Moshe Chaim] dedicated much of his efforts to contemplation and asceticism in his *Beit Midrash* (Study Hall). His Torah was his sole occupation. **Letter from the Rabbinate of Padua to HaRav HaGaon R. Yechezkel Katzenelenbogen, Chief Rabbi of Hamburg, Wednesday, the Fifth of Adar 5490 (1730)**

(3) איהו ירא שמים מנעוריו ונז"ר אלוקים היה הנער מבטן אמו, אביו הקדישו לשמים על התורה ועבודת הקודש תמיד, עד כמעט אפילו בצורתה דזווא אינו יודע, ואינו רוצה לידע מתענוגי העולם הזה, פרוש ומתבודד בבית מדרשו עם החברים שלו מתייגעים בתורה ויראת שמים ד' היא אוצרו. עדות מהרב רבי רפאל ישראל קמחי, מחבר הספר עבודת ישראל, פירוש לסדר יום הכפורים, ומשליחי צפת בגולה, יום ה' תולדות ג' כסלו הת"ץ

He was G-d fearing from his youth, a G-dly crown from his conception. His father dedicated him unto Heaven, the study of Torah and continual Holy Service, to such an extent, that he barely knows what money looks like. He has no interest in the pleasures of this world and he secluded himself in his Study Hall together with his colleagues who toil in Torah. The fear of G-d is his treasury. **Testimony of Rav Raphael Yisrael Kimchi, author of Avodat Yisrael, a commentary to the order of Yom Kippur, who was an emissary of the community of Safed, Thursday the Third of Kislev, 5490 (1729)**

C.

החברים אשר עמדי ה"י, הנה הראשונים שנים המה: כמה"ר יצהק מאריני וכמה"ר ישראל טריויס, העומדים בכל סוד ומביטים לפנים: ואחריהם כל ישרי לב משכיל ומבין. וגם כמה"ר משה דוד ואלי, וגם כמה"ר יעקב פורטי, וכמה"ר ישעיה רומאניץ, וכמה"ר מרדכי פיראריסי, וכמה"ר יקותיאל אשכנזי, והוא עודנו פורש בתיקונים רבים השייכים לו, וכמה"ר שלמה דינה. ואחריהם בחורי חמד, איש לפי אכלו – כל אלה, ת"ל, מחזיקים בקדושה ובחכמה. ורבים בזמן השובבים הזה קבלו תיקונים לתקן איש נגע לבבו, ואברהם פיראריסי עולה על כלם; והוא לנס, כי תחת היותו מין ופוקר – כמעט הגיע כבר למדת חסידות. על כל אלה אומר אני "יהי כבוד ד' לעולם ישמח ד' במעשיו". ואברהם פיראריסי עצמו אמר, כי כאשר הראה ד' במתי יחזקאל, שברגע אחד יוכל להחיות מי שהוא חפץ ולא יקשה עליו להחיות את כל המתים או להושיע כל ישראל – כן חשף קדשו להראות בכני פאדובה איך יוכל להפוך לטובה לב בניו רגע אחד ולהחזירם לאהבתו על נקלה. מכתב מהרמח"ל לרבו הרה"ג ר' ישעיה באסאן מש"ק כ"ו לחדש טבת הת"ץ

The following is a list of my close colleagues, may Hashem protect them. The closest are the following two: R. Yitzchak Marini and R. Yisrael Travis, who share every secret and who peer into the inner meaning. Second to them are all people of upright hearts, of intelligence and discernment. Also amongst them are R. Moshe David Vallee, R. Yaakov Forte (Chazak), R. Yeshaya Romanin, R. Mordechai Ferarisee, R. Yekusiel Ashkenazi (Gordon), who is still involved in the many austere acts of repentance which were prescribed for him, and R. Shlomo Dinah. After them are precious *bachurim* (young men), each one according to his capacity. All of them, thank G-d, are clinging to sanctity and wisdom. Many of them, during this time of *Shovavim* (the period between Parshas Shemos and Parshas Mishpatim) have accepted upon themselves various austere acts of repentance, each one according to the sins of his heart. Avraham Ferarisee excels among them all. . . . **Letter from the Ramchal to HaRav HaGaon R. Yeshaya Bassan, Motzaei Shabbos, the Twenty sixth of Teves 5490 (1730)**

D.

(1) אך הצעת המעשה בקיצור : ביום ראש חדש סיון התפ"ז, בהיותי מיחד יחוד א', נרדמתי ובהקיצי שמעתי קול אומר: "לגלאה נחיתנא רזין טמירין דמלכא קדישא". ומעט עמדתי מרעיד, ואחר נתחזקתי. והקול לא פסק, ואמר סוד מה שאמר. ביום הב' בשעה ההיא השתדלתי להיות לבדי בחדר, וחזר הקול ואמר סוד אחר. עד שאח"כ ביום אחד גילה לי, שהוא מגיד שלוח מן השמים ומסר לי יחודים פרטים לכויין בכל יום. ואז יבא. ואני לא רואה אותו, אלה שומע קולו מדבר מתוך פי. ואח"כ נתן לי רשות לשאל ג"כ. ואח"כ כמשלש חדשים נתן לי תיקונים פרטים לעשות בכל יום, כדי שאזכה לגילוי אליהו ז"ל. ואז צוה לי

לחבר ספר על קהלת, שהוא היה מפרש לי הסוד של הפסוקים כל אחד. ואח"כ בא אליהו ואמר סודות מה שאמר. והוא אמר, שעתה יבא מט' שרא רבא. ובבואו ידעתי שהוא הוא, מפני דברי אליהו שאמר לי. ומאז והלאה הכרתים, כל א' בפני עצמו. וגם יש נשמות מתגלות, שאיני יודע שמם. ובכתבי החידושים אשר אומרים, אכתוב היום האחד אתי. וכל הדברים האלה בנפלי על פני אני עושה, ורואה את הנשמות הקדושות כמתוך חלום ממש בצורת אדם. ובאמת ובאמונה אני אומר, שעדיין לא הגעתי עד מחצית השגת האר"י זלה"ה. רק שהוא לא הורשה לכתוב ואני צויתי לכתוב. ואני גלה לי, ת"ל, המגיד בפנימיות החכמה דברים נפלאים אשר לא נודעו מהרבה. כי דברי האר"י סתומים מאד. . . . ומעתה אצא מלפני הדרת כ"ת משתחוה אפים ארצה ונושק כפות רגליו מרוב אהבה ונפש שוקקה, וד' אלקים ימלא משאלותיו לאורך ימים לטובה, אכי"ר. עבד עולם, ליל מ"ש ג' חנוכה הת"ץ פאדובה. משה חיים לוצאטו. מכתב להרב בנימן הכהן חמיו של הר"י באסאן

The following is a short description of the events: On the first of the month of Sivan, 5487 (1727), while I was meditating on a certain *yichud* (a formula of unity through a configuration of the Sefiros and the Divine name), I fell into a slumber. Upon awakening, I heard a voice saying, "I have come down to reveal hidden secrets of the Holy King." For a short time, I stood there trembling. Afterwards, I strengthened myself. The voice did not cease and it told me a specific [mystical] secret. The next day, at the same time, I made the effort to be alone in the room, and the voice returned and told me another secret. This continued until one day he told me that he was a Magid that was sent from Heaven and he transmitted to me certain *yichudim* upon which to meditate in order to bring about his coming. I didn't see him, rather, I heard his voice as it was talking through my mouth. Afterwards, he also gave me permission to present questions before him. After some three months had passed, he gave me special *tikkunim* (measures to effect spiritual restoration) in order that I merit the revelation of Eliyahu, [the Prophet,] of blessed memory. It was then that he commanded me to compose a *sefer* (book) on *Koheles*, as he would explain to me the secret of each one of the verses. Afterwards, Eliyahu would come and tell me the specific secrets that he revealed. He told me that now *Metatron*, the grand minister [of Heaven], would be coming. When he came, I knew that it was he, for Eliyahu had already informed me. From that time on, I recognized each of them. There were also other souls that were revealed to me, whose names I do not know. As I am now writing down the novellae which they are telling me, I will write down today the most recent revelation.

All of this occurs after falling on my face [in a trance]. I see the holy souls in this dreamlike state in human form. I am telling you in all truth and honesty that I have not grasped even a half of that which the Arizal comprehended. The difference between us is that the Arizal was not allowed to write down [these revelations], and I was commanded to do so. It was revealed to me things, thank G-d, through the Magid, the inner meaning of the mystic wisdom, amazing things that few know. For the words of the Arizal are very obscure. . . . **Letter from the Ramchal to HaRav Binyamin HaCohen, the father-in-law of R. Yeshaya Bassan, The Twenty Seventh of Kislev, 5490 (1729)**

(2) ובעיני ראיתי היחודים שעשה בנפילתו על פניו סמוך על ידיו על השלחן כמו חצי שעה, ואח"כ עמד והקולמוס בידו מהיר כותב בזמן מועט פחות מחצי שעה פוליו או פוליו וחצי מסודות התורה דברים עליונים בתכלית, והכל בלשון זוהר, מה שאין כח בשכל ולא ביד וקולמוס אנושי. וכן עשה כמה פעמים. עדות מהרב רבי רפאל ישראל קמחי הנ"ל

With my own eyes did I witness the *yichudim* which he did as he fell upon his face, resting his head on the table for approximately a half an hour. Afterwards, he stood up, quill in hand, and he rapidly wrote down, in a very brief time, less than a half an hour, a folio or a folio and a half of the secrets of the Torah, things of the very highest level. Everything was written down in the language of the Zohar. This is something which is beyond human intelligence and human writing ability. He did this many times.

Testimony of Rav Raphael Yisrael Kimchi, Thursday the Third of Kislev, 5490 (1729)

(3) אמת הדבר, כי משנת תפ"ז חנני א-להים לשלוח לי אחד קדוש, מן שמיא נחית, והגד לי יום יום סודות גדולים, הכל בכתב לסדר הימים כתבתי באר היטב; ואחר רוב תיקונים שנתן לי לעשות אמר, שאזכה לשמוע מפי אליהו ז"ל גם דברי א-להים חיים, ויהי כאשר אמר כן היה לי: למועד אשר דבר גגלה לי אליהו ז"ל, ואחריו נשמות קדושים אשר בארץ המה העומדים לשליחותו של מקום להודיע סוד ד' ליראיו, וכבר אמרו רז"ל: נשמתם של צדיקים מסייעים אותנו; וזה ברור, כי לא היום החל ד' לברך את עמו ישראל בכמה מעלות טובות, והרבה דרכים למקום. וחיברתי על פיהם חיבורים רבים וגדולים, ת"ל; הראשיים: חיבור על קהלת - כשמונה מאות דפים קטנים, וע' תיקונים על הפסוק, ולכל היד החזקה; כמאתים דפים, וחיבור על התורה - מבראשית החילותי ואני היום מגיע לפרשת מקץ - הוא עתה כשש מאות דפים, כולם בל' זוהר ממש, ואח"כ הרבה חבורים שונים על הרבה ענינים, יהיו כמו ט"ו ספרים; ובפרט כללים לחכמת האמת, מבארים את הכל באר היטב בתירוק הספקות אשר נסתפקו על דברי האר"י זלה"ה. וכל זה הענין לא הגדתי בראשונה אל אח ורע, כי אם אח"כ אשר צויתי הגדתי למשכיל ונבון כמה"ר יצחק מאריני נר"ו והבחור משכיל כמ"ר ישראל טריוס נר"ו, והם קבעו עמי לימוד יום-יום. אשתקד הלוך הלכתי לעיר ריגיו להקביל פני מ"ו כמוהר"ר ישעיה באסאן נר"ו; ואז עבר חכם ירושלמי פה פאדובה, וראה איזה כתב מבין החרכים ולא אמר פה לשום אדם, אלא בויניציאה דיבר. ובשובי לביתי נתגלגל דבר מדבר, עד שנודע לת"ח אשכנזי העומד פה לקבל כתר הרפואה, שמו כמוהר"ר יקותיאל; והוא כבר היה פה ד' חדשים ולא ידע דבר, וכאשר ידע - אז נדבק אחרי הרבה, כי חשקה נפשו ללמוד חכמת האמת; וגם קבעתי לו לימוד. והוא מרוב להבת תאותו כתב לקצין א' נכבד בעבור זה הענין כדי לבשרו בשורה טובה, ובאמת לא ראיתי אני אגרתו טרם לכתה. מכתב מהרמח"ל לר' עמנואל כלבו בליוורנו ערב שבת ר"ח אדר הת"ץ

It is true that from the year [5]487 (1727) and on, G-d graced me by sending me a holy [angel]. He came down from Heaven and he revealed to me, on a daily basis, great secrets. Everything was clearly written down according to the day that they were revealed. After the many *tikkunim* (measures to effect spiritual restoration) which he gave me, he told me that I would also merit to hear words of Divine wisdom directly from Eliyahu, of blessed memory. He fulfilled his promise. On the appointed time of which he spoke, Eliyahu, of blessed memory, revealed himself to me. **Afterwards, other great souls, who once dwelled on this earth, came as Divine emissaries to inform me of those Divine secrets which are imparted to those who fear Him. Our Rabbis of**

blessed memory have already stated that the souls of the departed *tzaddikim* (saints) help a person. It is clear that today is not the first day in which Hashem has blessed His people, Israel, with many great spiritual levels. G-d accomplishes this in many ways. **I have composed a work on Koheles which consists of approximately eight hundred small folios, seventy *Tikkunim* on the verse, "And in all that mighty hand . . . " (Deut. 34:12), and a composition on the Torah. I began from *Beraishis* (Genesis) and I have reached *Parshas Mikaitz*. It is approximately six hundred folios. They are all written in the actual language of the Zohar. Afterwards, [I composed] many assorted works on various topics, fifteen *sefarim* in all. Of special note are the works devoted to the general principles of Kabbalah, which clarify everything and address the unanswered questions regarding the teachings of the Arizal. I originally did not tell any brothers or friends. Only after I was commanded did I relate it to that man of discernment, R. Yitzchak Marini, may Hashem protect him, and that intelligent young man, R. Yisrael Travis, may Hashem protect him. They studied with me on a steady basis every single day. Recently, I traveled to the city of Reggio to visit Rav Yeshaya Bassan, may Hashem protect him. It was then that a scholar from Jerusalem, [R. Raphael Kimchi], passed through Padua. and got a small glimpse of the writings. He didn't report his findings to anyone here. In Venice, however, he related [what he saw]. When I returned to my home, one thing led to another until it became known to an Ashkenazic Torah scholar, who was staying here, [in Padua,] in order to receive the crown (receive his diploma) of a medical doctor. His name is R. Yekusiel. He was here for a period of four months and yet he didn't know a thing. When he became aware [of my writings] he intensely clung to me, for his soul thirsted to study the science of truth (Kabbalah), and I set a time to study with him. Because of his great enthusiasm, he wrote to an honored Jewish [communal] leader in order to report to him the good news. The truth is that I didn't see what he wrote before it was sent. **Letter from the Ramchal to R. Emmanuel Kalbo of Livorno, Erev Shabbos, Rosh Chodosh Adar 5490 (1730)****

E. Rabbi Yekusiel Gordon's Letter

אל האדון הגדול מעוז ומגדול, שמו הולך וגדול, ה"ה אהובי אדוני, עסיס רמוני, זית שפכוני, יושב בשבת תחכמוני, הרבני ומופלג ראש ונגיד הנדיב הק' השר והטפסר המפורסם כ"ש תפארתו וכן תהלתו כמוהר"ר מרדכי נר"ו יפה. אדעוהו אכנהו ולא ידעתיהו, אך בשם הכרתיהו, כי שמן תורק שמו נודע בשערים שער בית רבים ולו נאה ולו יפה לגלות סוד ד' ליראיו דבר או חצי דבר, כי אמרתי אם אספרה לא תכילה היריעה מהכיל ובפרט כי העזתי מצח כזונה לגשת אל הקדש לאשתעי מילין בהדיה, אשר לא ישוערו מתמול שלשום, ומי אנכי כי באתי עד הלום? בכך א"א להקריב המנחה הזאת כסדרן וכהלכתן. אך נימא ליה לאדוני אפס קצהו ובקיצור נמרץ.

והנה עתה באתי על דברי תורה להודיע לאדוני איך שמתנה טובה נתן לנו הקב"ה מבית גנזיו, והוא כי יש כאן בחור א' רך בשנים בן כ"ג שנים קדוש יאמר לו ה"ה מורי ורבי בוצינא קדישא איש אלקים כ"ש כה"ר משה חיים לוצאטו, והנה ב' שנים וחצי שנתגלה לו מגיד, מלאך קדוש ונורא, והיה מגלה לו סודות נפלאות, אף גם קודם כשהיה בן י"ד שנים היה יודע כל כתבי. האר"י בע"פ והיה נחבא אחורי הכלים ולא הגיד זה הדבר אף לאביו ופשיטא לשום אדם, והנה עצת ד' היתה זאת שנתגלה לי על ידי סיבה ואין כאן מקומו לכתוב הענין. והנה זה חודש ימים שאני משמש אותו ודולה מים חיים מבארו – אשרי עין

שראתה ואשרי און ששמע כל זה, והוא ניצוץ מעקיבא בן יוסף. והרי שמונה חדשים שנתגלה לו מלאך קדוש ונורא, ומסר לו הרבה סודות וכמה דברים להוריד הישיבה של מעלה בכחם, וציוה לו בהסכמת הקב"ה ושכינתא לחבר ס' הזוהר שקראוהו מן שמיא, זוהר תניינא' לתקון גדול הידוע אצלנו. וכך הוא המדה: זה המלאך מדבר מתוך פיו, אבל אנחנו תלמידיו שלו איננו שומעים שום דבר. והמלאך מתחיל לגלות לו סודות נפלאים, ואח"כ מצוה מ"ו לאלהו שיבא מיד, והוא בא ואומר סודות שלו, ולפעמים שבא מט' שר הגדול גם רעיא מהימנא אברהם סבא ורב המנונא סבא וההוא סבא, ולפעמים מלכא משיחא ואדם קדמא. והנה כבר השלים חבור א' על קהלת הפלא ונורא מאד, ועכשו ציוו עליו לחבר שבעים תקונים על פ', ולכל היד החזקה' סוף התורה, והוא ג"כ ע"ד הנ"ל וגם כתב ג' ספרים על התורה, וכל הג' ספרים רק עד פ' ויצא, והכל ע"פ הסוד הנורא מאד, והכל בלשון הזוהר. והוא יודע כל הגלגולים והתיקונים של כל אדם, חכמת היד ופרצוף. כלל הענין: אין דבר נעלם ממנו. בתחילה לא נתנה רשות לגלות לו רק סתרי תורה, ועכשו מגלה לו כל דברים – ואין איש יודע, רק אנחנו חבורה שלו. וגם לי אמר סוד גדול לזה שנתגלגלתי לבוא לכאן ללמוד עמו כי אין דבר בלתי סיבה. וגם הגיד לי מנשמתי ותקוני לתקן. ורגיל הוא בפי רעיא מהימנא ובפי מט' שר הפנים לדרוש פסוקים עליו ועל הרשב"י ב' הזוהר, ומדמה אותו בכל העניינים להרשב"י ז"ל וכאשר לפי האמת הראה לכל, אשר לא זכה שום אדם לדבר זה מימות רשב"י עד עתה. והנה גם אנכי מרוב אהבת התורה אמרתי לעזוב את חכמת החיצוניות עד שהגיד הוגד לי עפ"י המגיד: "אחוז בזה וגם מזה אל תנח ירך מטעם הכמוס עמדי".

והנה כל הנ"ל נסתר ונעלם מעין כל חי רק מחבורה שלנו. ואם אמרתי לגלות הענין של מ"ו הנ"ל – יכלה הזמן והם לא יכלו, ואם יתאוה אדוני תאוה לעינים אטה דברים לידע גם הענין מהנשמה שלו ותיקונה, ימחול על כבודו הרמה ויצוה לכתוב ואז אודיענו הכל מעט מעט על כל אשר יצוה, ולנחת יהיה לו; כי אין משיחין בשדה, בפרט בפעם ראשון אשר לא ידעתי אם יגיע האגרת לידו. ואל יחשוב אדוני ח"ו להטיל מום בקדשים לדמותו לשאר דברי כזב ושקר, כי ניכרים דברי אמת ואדרבא, הוא יודע כל העניינים הנעשים תחת השמש, וכל העניינים אשר חלפו ועברו, ושורש כל העניינים. ומאפס הפנאי אקצר, וד' ימיכם ושנותיכם יאריך, כה דברי עבדו נאמן האומר אלה הדברים בלחישה, כי לא ניתנה עדיין רשות לגלות. יקותיאל בן החסיד מהר"ר ליב מוילנא העומד על התורה ועל העבודה לקבל התר הרופאים אי"ה. מכתב מהרב רבי יקותיאל גורדון מתלמידי הרמח"ל לר' מרדכי יפה מוויז' יום ה' פ' ראה תפ"ט

To the great master, the fortress and citadel, whose [good] name is ever growing, the Rabbi and scholar, my beloved and master, . . . the outstanding Rabbi, leader and philanthropist, the holy and renowned prince . . . R. Mordechai Yoffe.

I know of you through your reputation. Like fragrant perfume, your name is known throughout the gates of the communities. To a person of such stature, it is truly fitting to reveal a secret reserved to those who fear G-d, wholly or even partially, for I feel that no document can fully do justice to the subject. This is especially true in light of the fact that I was brazen enough to even broach such an unbelievable subject, and who am I to [take your time with an elaborate exposition]. Suffice it, therefore, for me to give you a condensed and very abbreviated version of the following events.

Behold, I am now approaching you with words of Torah to inform my master of the great gift that the Holy One, blessed be He, gave us from His treasury. There is a certain young man, although youthful in years, he is only twenty three, yet a holy soul. I am referring to my guide and master, the holy lamp and fire, the man of G-d, the honorable R. Moshe Chaim Luzzatto. Behold, for the last two and a half years, a holy and awesome angel revealed to him awesome secrets. Even before this, when he was only fourteen, he already mastered all of the writings of the Arizal and knew them by heart. He was extremely modest, however, and didn't reveal this fact to even his father, and, obviously, not to anyone else either. It was only through G-d's plan that somehow all of this was revealed to me. This is not the [proper] place, [however,] to elaborate on the details [of my discovery].

I have been studying with him for a month and am drawing fresh water from his well. Fortunate is the eye that sees and the ear that hears all of this. He is a spark of [Rabbi] Akiva ben Yosef. It is already eight months since a [special] holy and awesome angel has revealed to him many secrets and things which cause the Academy on High to descend [to him] and he ordered him, with the approval of the Holy One, blessed be He and the *Shechina* (Divine Presence), to compose a book of splendor (Zohar) which they from Heaven called, "Zohar Tinyana" (the second Zohar), for the great *tikun* (restoration) which is known amongst us. This is the manner in which it occurred: The angel would speak through his mouth. We, his disciples, however, couldn't hear a thing. The angel would begin to reveal to him awesome secrets. Afterwards, my guide and teacher would order (sic) Eliyahu to immediately come and he would come and reveal his secrets. At times, the grand minister, Metatron, as well as [Moshe] *Raya Mihemna* (the Faithful Servant), the grandfather Avraham, Rav Hamnuna, the Elder, and the known Elder, would come as well. At other times, the King Messiah and primordial Adam would come. Behold, he completed an amazing composition on Koheles (Ecclesiastes) and now they commanded him to compose seventy *Tikkunim* on the verse, "And in all that mighty hand . . ." (Deut. 34:12), the last verse of the Torah. It was also composed in the same fashion. He also composed three volumes on the Torah which only covered until *Parshas Vayaitzai*. All of the above articulated awesome secrets and were all composed in the language of the Zohar. He knows all of the *gilgulim* (transmigrations of the soul) and *tikkunim* for each man, the science of palmistry and physiognomy. In summary, there is nothing that is hidden from him. Originally, permission was only given to reveal to him the secrets of the Torah. Now, [the Magid] reveals to him everything. No one knows of this except for us, his group. He even told me a great secret, that I was reincarnated in order to come to study with him, for nothing happens without a cause. He also told me about the nature of my soul and the *tikkunim* (restorative acts), that I need to perform. It is common for the *Raya Mihemna* and Metatron to expound verses that they apply to him and to Rabbi Shimon bar Yochai, the author of the Zohar and compare him to Rabbi Shimon bar Yochai, z"l, in every respect, as has become apparent to all, a distinction that no one has merited since the time of Rabbi Shimon bar Yochai. Behold, I, because of my great love of Torah, wanted to forsake the study of secular studies until the Magid informed me, "Hold on to this (Torah) but do not release your hold from the other thing (secular studies). This decision is based on knowledge that is privy to me."

Behold, all of the above is [yet] unknown beyond our circle and it would be impossible [at one sitting] to give you the entire details. If my master is really interested, I will make inquiries regarding the nature of your soul and its proper *tikkun* (measures to effect spiritual restoration). If you are willing to forgo the honor due to you because of your exalted position and you have [your secretary] write to me, I will inform you, little by little, all that you command me to reveal. You will [only] derive joy from it. It is not befitting that these things should be spoken of in public, especially since we have not made contact yet and I am not even sure that you will receive this letter. **My master should not, G-d forbid, cast aspersions on this holy matter and compare it with the lies and fabrications [of Shabbtai Tzvi and his followers], for the words of truth are evident.** On the contrary, you are very familiar with all of the events, past and present, and the root of it all. Because of time limitations, I have to be brief, but may Hashem grant you a long life. These are the words of your faithful servant who communicates these words to you in private (lit. in a whisper), for permission has not yet been given to have it revealed. Yekusiel, the son of our Guide and Master, R. Leib of Vilna who is occupied with the study of Torah and service in order to receive a medical diploma, with G-d's help. **Letter written by R. Yekusiel Gordon, one of the Ramchal's disciples, to R. Mordechai Yoffe of Vienna, Thursday, Parshas R'eih 5489 (1729)**

II. Rav Moshe Chagiz and the Pursuit of Heresy

A. Rav Moshe Chagiz and the Venetian Rabbinate

(1) אתם הרי ישראל מורי ורבותי חכמי ומנהיגי הק"ק שבגולה, עליכם מוטל הדבר לקרוע על כתב זה, לדרוש ולעקור מן השורש חברה רעה זו, קודם שתתפשט צרעתה בין ההמונים ולדון את כל בני חברה זו כרודפים את ישראל, ואני את נפשי הצלתי, כ"ד משה זעירא דירושלים תוב"ב חאגיז, יום ג"ט (י"ב) מרחשון שק"ץ הם לכם לפ"ק. מכתב ששלח ר' משה חאגיז לרבני וויניציא ושאר קהלות אחר שקרא המכתב של הר"י גורדון

You, the mountains of Israel, my masters and teachers, the sages and leaders of the Jewish communities of the Diaspora, it is incumbent upon you to rend your garments [as a sign of mourning] over this letter, to make a thorough investigation and to uproot this evil group, before this plague spreads amongst the masses. Regard all of the members of this group as persecutors of Israel. [By making this protest,] I have saved my soul [from any complicity in this matter]. . . . **Public letter written by R. Moshe Chagiz to the Rabbinate of Venice and other communities, after reading R. Yekusiel's letter, Twelfth of Cheshbon 5490 (1729)**

(2) נתוועדו היום בקר הרבנים ע"ע הזה ודברו ביניהם ואח"כ קראו עמהם למעלת השליח מצפת ונתווכחו על הדבר והראו לו האגרת שבא לכאן ביום ו' או ש"ק שעבר עם הפושט"ו טודישקו, מ"ש החר"י לוינא להקצין רמ"י, היינו העתק בכתב אשכנזי ולא נזכר בה לא מענין נביא ולא מענין ש"ץ אלא שבחים של האדון בתכלית המעלה העליונה וכמו דידע ר' יקותיאל איהו בנפשיה כל מה שכתב ותחתיה כתב הח' ר"מ חאגיז"ז וז"ל בקיצור: אתם אלופי ישראל וכו' צריך לקרוע ע"י הזה התאזרו חיל שלא יתפשט הדבר הזה שאח"כ לא יהיה תקומה חו"ש, עכ"ל.

והנה היו סברות בין הרבנים לעשות פירסום של פטומי מילי, ומהם שסברתם וכוונתם לטובה, ושאלו את פי החכם השליח מה דעתו? והשיב: "הלא מדברי האגרת של ר' יקותיאל עצמה מספרת איך האדון נחבא אל הכלים ואין שום אדם יודע מהעניינים, ואפילו אביו ואמו לא ידעו מעולם עד מקרוב, שעל-ידי סבה נתגלה להם מה שלא ידעו בכל השנים שעברו; וא"כ מרא דהאי שמעתתא איהו ירא שמים מנעוריו ונז"ר אלקים היה הנער מבטן אמו, אביו הקדישו לשמים על התורה ועבודת הקדש תמיד עד כמעט אפילו בצורתה דזוזא אינו יודע, ואינו רוצה לידע מתענוגי העה"ז, פרוש ומתבודד בבית מדרשו עם חברים שלו, מתייגעים בתורה ויראת ד' היא אוצרו. ואינו דבר תימה אם הקב"ה זיכה אותו ושלח מלאכו לפניו גם שהוא בחוץ לארץ – כי כבר דוגמת זה היה לעולם ואין כל חדש וכו'. הרב המקובל הקדוש ר' שלמה מולכו ז"ל והרב הקדוש בוצינא קדישא האר"י זלה"ה, ששום אדם לא יכול להכחיש תורתו ומעשיו ונפלאותיו, גם שנתגלה אליו אליהו בתחלה כמה שנים קודם הליכתו לא"י. וא"כ זה הבחור בחיר ד' גופא דעובדא לא עשה שום רעה ולא שגג ולא תעה, כי לא היה דעתו לכתוב ולפרסם הדברים בכל אלו השנים כנז"ל; אלא שר' יקותיאל מדעת עצמו, מדביקות אהבת חימום תורתו, כתב מ"ש, ואח"כ מוינא כתבו להמבורגו, ור' יקותיאל שגג בדבר ולא רבו הנז"ל. . . . אני אומר למעלתכם שזה הדבר אינו טבע ואין למודו ושכלו אנושי. ובעיני ראיתי היחודים שעשה בנפילתו על פניו סמוך על ידיו על השלחן כמו חצי שעה, ואח"כ עמד והקולמוס בידו מהיר כותב בזמן מועט פחות מחצי שעה פוליו או פוליו וחצי מסודות התורה דברים עליונים בתכלית, והכל בלשון זוהר, מה שאין כח בשכל ולא ביד וקולמוס אנושי. וכן עשה כמה פעמים, וזה אפשר ואפשר, כי הקב"ה השפיע עליו שפע ממרומים, והוא הצניע בהצנע מה שלבו חפץ ד' בידו יצלה, שאם ירצה לכתוב לתלמידו או להוכיחם כאב לבן כל השנים הנזכרות שעברו בסוד ד' ליראיו, ומה אתם רוצים ממנו? וכי לא ניתנה רשות לכל אדם ללמוד ולכתוב חידושיו בביתו כפי רצונו? וכי ראיתם את חבוריו, או שאל עצה או הסכמה להדפיסם? ומכיון שלא ראינו ולא ידענו שום מכשול ח"ו או עון ח"ו – אינו מהראוי לא למחות ולא לכתוב ולא לבלבל את העולם ולא לפרסם ולא למנוע הטוב מבעליו כי בינו ובין חבריו בביתו הרשות נתונה לכל נפש אדם לזכות במתנתו, מתנת אלקים היא. ואם עולה על רוחכם לכתוב לכל מקום או שום סיבה אחרת לגרום נזק להאיש הזה או לבני ביתו – הקולר בצואריכם ודמם בראשיכם".

. . . ויהי אחרי הדברים והאמת האלה הודו הרבנים לדבריו, וגם המה ראו כן תמהו ונבהלו ונחפזו, ובפרט המורנו של ק"ק אשכנזים – הוא בצדקו מתחילתו ועד סופו עמד ואמר, כי כל אלו הדברים יכולים להיות, וגם אפשר ואפשר שהקב"ה רוצה להשפיע למי שהוא רוצה וכו'. סוף דבר הסכימו יחד לכתוב להמורנו לפאדובה לראות כחכמתו להוכיח את ר' יקותיאל שלא לכתוב ולפרסם יותר לשום מקום ולא יוסיף שנית ידו לא הוא ולא אחרים שלא לעורר אויביו שבמדינות רחוקות ח"ו אל אחינו בני ישראל ודי למביין. ועל מארי דעובדא הסכימו [רבני ויניציא] שלא לכתוב לו אלא לרבו המובהק המורנו באסאן, באשר גידלו כאב את בן ומסתמא לא נעלם ממנו תורת תלמידו ומעשיו ולהודיעו מזה האגרת המבורגו והוא בחכמתו יעשה מה שלבו חפץ ד' בידו יצלה, שאם ירצה לכתוב לתלמידו או להוכיחו כאב לבנו או בדרך עצתו האמונה או כפי שיהיה ברצונו – כי הדבר הזה מסור בידו והם ((הרבנים של ויניציא) מסלקים עצמם מזה הדבר. בשביל כבודו של הרב באסאן חלקו לו מה שראוי ושייך לו. מכתב רבני ויניציא להרה"ג ר"י באסאן ועדותו של הרב המקובל ר' רפאל ישראל קמחי יום ה' פרשת תולדות ג' כסלו הת"ץ

We met this morning regarding this problem and, after speaking amongst ourselves, we called in the esteemed emissary of Safed. We debated the issue and we showed him the correspondence that just arrived this past Friday or Shabbos by mail, the letter of R. Yekusiel to R. Mordechai Yoffe . . . and the post script of R. Moshe Chagiz . . . There was a difference of opinion amongst us . . . and we asked the opinion of the sage, the emissary. He responded, " . . . He was G-d fearing from his youth, a G-dly crown from his conception. His father dedicated him unto Heaven, the study of Torah and continual Holy Service, to such an extent, that he barely knows what money looks like. He has no interest in the pleasures of this world and he secluded himself in his Study Hall together with his colleagues who toil in Torah. The fear of G-d is his treasury. . . . With my own eyes did I witness the *yichudim* which he did as he fell upon his face, resting his head on the table for approximately a half an hour. Afterwards, he stood up, quill in hand, and he rapidly wrote down, in a very brief time, less than a half an hour, a folio or a folio and a half of the secrets of the Torah, things of the very highest level. Everything was written down in the language of the Zohar. This is something which is beyond human intelligence and human writing ability. He did this many times. . . . **Since we haven't seen, nor do we know of any harm or sin that has been caused by this, it is not befitting to protest, write, or create turmoil by publicizing this matter and disturbing his good works, for all of the activity of his group is being done in the privacy of his own home. . . . If you decide to wage a writing campaign and to do anything that causes him or his household any harm, you will have to bear the guilt for all of the consequences. "**

. . . After these arguments were presented, the Rabbis agreed with him. They also were awestruck and amazed, especially the Chief Rabbi of the Ashkenazic community . . . He stood up and said, "All of these things are quite plausible. It quite likely that the Holy One, blessed be He, wishes to shower his beneficence to whom He so desires . . ." The group finally agreed to write to our master, [the Ramchal,] in Padua to act according to his sagacity and to rebuke R. Yekusiel that he no longer write or make public this matter to any place [on earth] and he or any of his colleagues should never repeat this [error] so that the wrath of our enemies, who live in distant lands, should not be aroused against our Jewish brethren. This hint should suffice. [After further consideration,] the Venetian Rabbinate agreed not to write directly to the party involved, [the Ramchal,] but rather to his principle teacher, HaRav Bassan, and to apprise him of the communication from Hamburg, for he raised him like a son and, in all probability, he is well aware of the teachings of his student and his deeds. May Hashem grant him success to wisely choose which course of action to take: To write to his disciple, or to directly rebuke him, as a father to a son, or to offer him sage advice, or any other course of action he so decides. For this thing has been now given over to him and the Venetian Rabbinate hereby removes themselves from this matter, for the esteemed HaRav Bassan is the correct person to deal with this. **Letter from the Venetian Rabbinate to HaRav HaGaon R. Yeshaya Bassan, Thursday, the Third of Kislev, 5490 (1729)**

(3) והנה בתוך הזמן אשר הייתי אצל כ"ת, יצאו הדברים בלי ידעי ונתפשטו עד אשכנז ופולוניה ובהגיעם אל און החאגיש – כמשפט לזדונו דבר דברים וכתב לויניציאה, וגרם שיגלה הענין בוניציאה שלא היה מגולה. מהרמח"ל להרה"ג ר"י באסאן ו' כסלו פרשת ויצא שנת ת"ץ

Behold, during the time I was staying by the esteemed Torah scholar (R. Bassan), this thing went out without my knowledge and it spread to Germany and Poland. When it came to the ears of [R.] Chagiz, he reacted as is his custom, and wrote to [the Rabbinate of] Venice and caused the thing to be revealed to Venice, something that had been kept a secret. **Letter of the Ramchal to R. Yeshaya Bassan, the Sixth of Kislev, 5490 (1729)**

(4) הנה הוא כתב שאני מצוה על אליהו ועל מטט' וזה שטות גדול, כי אין אני אפילו יודע מי ומי יהיו הבאים עד הגלותם אלי, כי בגזירת מלך הם באים ולא בגזירתי כלל. ואמת הדבר שבהיותו יושב תמיד אצלי הנה ראה דברים הרבה מה שאין אני מדבר כלל . . . וענין ההשבעה ידע כ"ת כי באמת לא השתמשתי ואיני משתמש בקבלה מעשית כלל כי רב איסורה. מכתב מהרמח"ל לרבו הרה"ג ר"י באסאן יום א' י"ו לחדש אדר הת"ץ

Behold, he wrote that I issue orders to Eliyahu and Metatron, which is a stupendous idiocy. I have no idea who is coming to me until they reveal themselves, for they come through the decree of the King and not at all through my decree. It is true that because he was constantly by my side that he saw many things of which I didn't speak at all . . . Regarding pronouncing oaths [upon spiritual beings to force them to divulge secrets], the esteemed Torah scholar (R. Bassan) knows that I never use practical Kabbalah at all, for it is a grievous sin. **Letter of the Ramchal to R. Yeshaya Bassan, the Sixteenth of Adar, 5490 (1730)**

B. The Ramchal Replies

לגבר חכם בעוז נודע בשערים, לו שם בגבורים, גבור חיל במלחמתה של תורה, עשיר מארי חיטיא קולע ולא יחטיא השערה, בר אוריין ובר אבהן יאי ויאי כמוהר"ר משה חאגיש נר"ו. מפי שפל אנשים, צעיר ונבזה מדרס לצאן קדושים, משה חיים בלא"א יעקב חי לוצאטו יצ"ו שלו', . . . כי את האלקים עשה היום הזה מדאגה מדבר אשר לא תשחת כרמינו מתעלי בני תעלי, כימים הראשונים אשר היו מלפנינו כי רב שבענו בוז. אכן ידוע ידע כ"ת, כי לא כן אנכי עם א-ל ולכבי לא כן יחשוב. ובקרב ישראל אודיע נאמנה היום הזה, כי לא כסוד חטאים וכעצת פועלי האון כותבי על קרן הצבי אין לנו חלק באלקי ישראל. וזה חזיתי ואדברה למען ידעו כל עם ד', כי לא מחזיק ידי עוברי עבירה אני ח"ו כאשר חשב עלי כ"ת בדברו הדברים אשר דבר ואני לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי ואותות ומופתים לא עשיתי והאותיות לא שאלוני והגדתי. ואם דברים נאמרו בשמי כאלה – שקר וכזב. הם, בטלים ומבוטלים; כי רק בחלקי אשר חלק לי אלקי ישראל, לא בזכות ולא בצדקה. כי בחסד וברחמים גדולים, ככל האמת אשר כתב באגרתו הח"ר יקותיאל אשר עמדי השבה אלי מהמבורגו – שמחתי ושימחתי אחרים, ונשמח ונעלוז, אשר גלה לי שערי אורה למען דעת להבין ולהשכיל ביקר תפארת גדולתו ולעבוד לפניו בלב שלם. וברוך ד' אשר לא עזב חסדו את עמו ישראל, כי גם בהסתר פנים ידו נטויה עלינו, והעמיד לנו רוח והצלה זה כמה פעמים על יד אשר בחר בם: האר"י דבי עילאי מאור עינינו ועטרת ראשינו ואחריו כל ישרי לב, כאיש גבורתו, אשר קטנם עבה ממתני. ההיטב יחר לנו? או היו כלם שקץ ותועבת ד' תחת אשר הטיבו לעשות?

ועתה אדוני הרואה, כי לא בחרתי במצה ובמדון ח"ו לעשות עדרים ועדרים ומצא שם שמים מתחלל; כי האלקים אני ירא, ואשר חשבה אלקים לטובה – לא תהיה כזאת בישראל להמיר אותה טוב ברע. חלילה לנו! על כן אמרתי: אודיע לכ"ת קשט אמרים אמת ואבטל מעיקרם כל דברי הבל ותעתועים אשר עלו על לב איש, אז ירף רוחו ואדרבא כח ידו יהיה לי מעיר לעזור להיטיב ולא להרע לכל מבקש ד'. זאת לבד אחת היא פליאה בעיני : איך כ"ת החכם כמלאך האלקים כה יצא לריב מהר, ולא ירבה לחקור את הדבר, לגזור ולהקים על א' לא ראה ולא ידע? עתה אחלה כ"ת ישיב מריב ידו, כי כולנו יודעים כמה קשה המחלוקת וכמה שונא ד' אותו, למה נעכור את שלו' עם ד', . . . הנה דרוש ידרוש מאת רבני ערינו אלה ה"י ובראשם מ"ו אשר כאב גדלני, הוא לבדו מאור עינינו ומשענתנו, הרב וגדול כמוהר"ר ישעיה באסאן נר"ו, אשר בהיותו פה זורח שמשו בפאדובה העיר, משדי תבונתו ינקתי מראשית נעורי עד עמדי על פרקי, ועד צאתו ללכת ריגיו; אז ישקוט ואז ינוח. אך מדנים אל יפטר נא, ואלקי השלו', שלו' ואמת, ינחילהו לשובע נפשו לאורך ימים ושנות חיים, אכ"ר. . . . מכתב מר' משה חיים לוצאטו להגאון ר"מ חגישי ז"ל י"א כסלו הת"ץ

To the world renowned Torah scholar, who ranks amongst the most powerful, a valiant soldier in the struggle of the Torah, with breadth of knowledge and faultless insight, imbued with Torah and a credit to his distinguished family, R. Moshe Chagiz, may Hashem protect him.

From the lowliest of men, immature and despised, a doormat to the holy flocks, Moshe Chaim, the son of my master, Yaakov Chai Luzzatto, may Hashem protect him. Shalom

. . . You acted on G-d's behalf out of concern that our vineyard should not be destroyed by the spiritually corrupt (lit. foxes, the sons of foxes - i. e. the followers of Shabbtai Tzvi), similar to what happened in our recent past which caused us untold embarrassment. Your excellency should know, however, that I have nothing to do with them. I am a faithful member of Israel . . . for I do not support, G-d forbid, those evildoers, a charge which you suspect me of, as is evident in your writings. [In addition,] I am neither a prophet nor an apprentice prophet and I haven't made signs or miracles . . . If there exist such rumors, they are false and utterly without substance. I only have the portion which the G-d of Israel has allotted me, which was given to me solely due to G-d's tremendous compassion and kindness and not through any merit on my part, as **it was accurately described in the letter of my associate R. Yekusiel, the copy of which was sent from Hamburg. I rejoice and cause others to rejoice, and let us be happy and celebrate, for G-d has revealed to me the gates of light, in order to give me [sufficient] knowledge to discern and understand the majesty of His splendor, of His greatness and to serve Him with a perfect heart. Blessed is G-d who has not removed His kindness from His people, Israel.** . . . Such a thing has occurred many times through someone whom G-d has chosen, as is the case with the great celestial lion (Arizal), who enlightened our eyes and who is the crown of our head, and with all those upright in heart who followed after him, each in accordance with his spiritual level, who are far greater than I. Is it then right for you to be so angry? Were all these people detestable and an abomination of G-d, instead of being occupied in doing good things?

And now my master sees that I have not chosen to engage in strife, G-d forbid, to break apart the community into different sects through which the name of Heaven will be desecrated, for I fear G-d. . . . How could you, the esteemed Torah scholar that you are, who is like an angel of G-d, quickly jump to such a conclusion without any investigation and create such discord? . . . We all know how destructive strife is and how G-d hates it so. Why should we disturb the peace of G-d's people. . . . Go question the Rabbis of our city, especially the great Rav, Rav Yeshaya Bassan, may Hashem protect him, who raised me from my youth until I stood on my own, while he enlightened the city of Padua until he left to go to Reggio. It will result in the cessation of hostilities and a resolution of this conflict. Please do not bring about argumentation and may the G-d of peace and truth grant you spiritual satisfaction with a long and productive life. . . . **Letter from the Ramchal to Rav Moshe Chagiz, the Eleventh of Kislev, 5490 (1729)**

C. The Reaction of Rav Moshe Chagiz

לכן לבי אומר לי לעורר את לב רבני וגאוני מנהגי הדור ובפרט לבו של האר"י המקנא לאלקיו שר צבא ישראל. . . . הגאון הגדול המפורסם האב"ד דק"ק פ"פ דמייז מרנא ורבנא מוהר"ר יעקב כ"ץ נר"ו יעש את שלו, . . . הנה גם הגאון הנז' וב"ד יכון בצדק יעשו את שלהם להיות בעצה אחת ולגמור את הדין, ולמען לא ישמע קולו של נחש המנחש הזה שאנו דנים עליו לגזור ולהחרים בכל מיני תוקף דס' זה אשר מחבר נער זה וכל אשר קורותיו מעתה ומעכשיו יהיו נדונים כדין ספרי מינים לשריפת אש והנער וכל בני חבורה חבורתו כדין מסיתים ומדיחים בפרט הרי"ק זה שהוא ודאי במכתביו מסית ומדיח ומדיליה יהבין לי וליכול דמסוכן הוא. והא ר"ש דלא טעים ואמר כל בני אלמנה ימותו ואל תזוזו ר"ש ממקומו. א"כ הואיל ומסית זה בא לזוז את רשב"י ממקומו הוא ואלפי אלפים כיוצא בו ימותו ולא יתפשטו דברים כאלה בישראל. ולכן אתם הרי ישראל די בכל אתר ואתר קרעו לבבכם ואל בגדיכם על חוצפא רבא כזוהמתא ואתי (?) מחדש בטומאה נוספת על אותה שכבר קדמה בדורנו. ואל תתירשלו בדבר שאין לו מגידים דלא נתנו חכמים בו שיעור, וב"ד של מעלה אין מנקין אותו, וב"ד של מטה מלקים ועונשים מן הדין ושלא מן הדין, לעשות סייג לתורה ושלם ישלם המבער את הבערה הכל לפי הדליקה. ומגמר דבריו של בחור זה אשר לא בחר בו ד' כי הפשיל דבריו לאחוריו ויצא לכתוב אלי בגאווה ובוז שכל מה שכתב עליו הרי"ק שהוא אמת הרי הוא נתפס בכל מקום שיש בו גסות כאלו עובד עבודה זרה. ומאחר שהוא נוטה והולך לו למכור עצמו לה, ה"ז מתחייב בנפשו ודמו בראשו ואני את נפשי הצלתי. כ"ד משה זעירא דירושלם תוב"ב חאגיז נר"ו חותם בס' תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם שנת וזאת ה ת ע ו ד ה בישראל, לפ"ק. מכתב מהרה"ג ר' משה חגיז אל רבי יעקב פאפרש רב דפ"פ דמייז

Therefore does my heart tell me to arouse the hearts of the Rabbis and Gaonim, the leaders of this generation and especially the heart of whoever is jealous for the honor of G-d, the general in the army of Israel. . . . The great and renowned Gaon, the Chief Rabbi of Frankfurt am Main, R. Yaakov Katz, may Hashem protect him, should accomplish that which needs to be done. . . . together with his Bais Din (court) . . . to decree and excommunicate, with all of the power invested in you, the work which this adolescent composes. All of his actions should be scrutinized from now on and his works should be treated as heretical works to be burned and the adolescent and all of his group should be deemed as *maisisim u'madichim* (idolatrour missionaries), especially this **RaYk** (empty

one - an acronym for **Rav Yekusiel**), who is most certainly a *maisis u'madiach* . . . Since this *maisis* is coming to displace R. Shimon bar Yochai from his [rightful] place, may [R. Yekusiel] and thousands like him die. Such a thing shall never spread in Israel.

Therefore, you mountains of Israel in every place [in which you reside] rend your hearts, and not just your garments, for this tremendous *chutzpa*, which is a new form of *tuma* (impurity), in addition to the one which preceded us in our generation. . . . Let us conclude the affair of this *bachur* (adolescent) whom Hashem has not chosen (*lo bochar*), for he has flung behind his back [his initial humility] and proceeded to write to me, with arrogance and disdain, that all that the **RaYk** (R. Yekusiel) wrote was really true. His writing gave him away that he is guilty of arrogance, which is the equivalent of idolatry (Sota 4b). Since he is about to sell himself to this form of idolatry, he is going to pay for this with his life and his blood will be upon his head. [By making this protest,] I have saved my life [from the repercussions that will arise from all of this]. . . . **Letter from R. Moshe Chagiz to R. Yaakov Poppers, the Rav of Frankfurt am Main**

D. Rav Yeshaya Bassan's Intervention

(1) ועל עצם הדבר אומר לך: ידעתי, בני, ידעתי שחזקה על חבר שכמותך שלא יצא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן ואין בלבי שום פקפוק כי כנים דבריך, כי ירא ד' אתה מנעוריך ועולה לא ימצא בשפתיך; אבל לא אוכל להתאפק מלומר, כי נפלא ממני הדברים מאד, יען עלו ובאו למדרגה עצומה הגבה למעלה ממדרגת האר"י זלה"ה אעפ"י שהוא זלה"ה ישב מתבודד בפרישות עצומה כמה וכמה שנים. הן אמת שלא יפלא מד' דבר, אבל כשם שאינני יכול להכזיב כך אינני יכול להחליט בלבי האמנה עד שאשמע ואראה ואבחן, כי אזן מלין תבחן וחרך יטעם לאכול; בשכבר כתב הרשב"י זלה"ה; "במטותא מינייכו לא תימרון מילתא דלא שמעתון" מנא לנא דבר דא'. הן הוחלתי לא-ל ית', שאתה הוא ותהיה לארז אדיר, אבל כיון שלא ראיתי את החדש - איך אבא ואעיד? כי לא ראיתי מחיבורך כ"א מעט מזער, וגם בהם לא הספיק לי הזמן לעיין בהיותך אצלי; וכפי מה שאתה כותב עכשיו, הנה הנם כטפה מן הים לגבי רובי תורתך. וא-ל אלקים הוא יודע, כי רבות מחשבות בלבי על זה. וכמה הייתי חפץ ומשתוקק להתראות עמך פנים בפנים כי אז קוה קויתי כי תגדיל השמחה. והנה משבוע לשבוע מוכרח אני לילך למודונ"א עם ממוני הק"ק יצ"ו להתוועד שמה על עניני הקהלה; ולולי קשי זמן החרף וטיט יון הדרכים - מדי צאתי את העיר הייתי רוצה להרחיב את דרכי ולבוא אצלך, גם כי הכיס קיש קיש קריא. אמנם מן הטעמים הנזכרים כלם לא אוכל לעשות את אשר חפצתי, ולכן מה טוב היה לפי הנראה בעיני, אם מן השמים יסכימו עליך, שתבוא אתה אצלי ותביא חבורך העצמי עמך. כי אז מתעלסים היינו באהבים וממתיקים סוד עם מו"ח נר"ו, כי סוף סוף יחיד בדורו הוא בגלולותינו והאמת מארש"ו תצמח, ובין כך ובין כך, אם יש מקום אתך (אחרי שהתחלת) לכתוב לי איזה דברים עצמיים, מגידים לחידושים מאשר יבואו עליך, למען יאורו עיני בשפר הבהיר - הנה מה טוב ומה נעים. . . . ומ"מ תמה אני; איך מהרת לגלות לאותו ר' יקותיאל? כי הלא ידעת, שוה דרכם כסל למו של האשכנזים והפולנים לפרסם ולבלבל; והמה היו מעולם בעוכרי החכמה ובני התערובות, כנראה מס' עמק המלך ואחרים כמוהם שעשו עיסה בלוסה מדברי הרח"ו זלה"ה ושאר כתיבות, גם גנבו וגם שמו בכלי הדפוס, עד שנמסרה סודות התורה לחיצונים יצא עתק מפייהם בלשונם הטמא. ולפי דעתי זה היה א' מן הגורמים הגדולים להאריך גלותנו, מלבד מה שהאשכנזים שאמרתי לך הניחו מעות שנפסלו על קרן הצב"י כנודע.

והנך רואה שהכזבים ההם מזיקים עתה וגורמים להשליך האמת ארצה, שזה סיבת קנאות החאגי"ש, כי הוא היה החוגר חרב כזמן החי"ון; ומצד זה (אף כי זדון לכו השיאו לפסוע על ראשי עם קדש בחזון) יש קצת לדונו לכף זכות. וע"כ, בני הזהר בכתבך לו (אם עדיין לא כתבת) לעשותו בכל דרך כבוד שלא לגרום מדון כי הוא מן היוצאים לריב מהר ולשונו כאש צרבת. ועוד אני חוזר ומזהיר אותך על זה הרבה מאד, שלא תהיה כתיבתך לו אלא התנצלות אמיתי בדברים המתיישבים על הלב וברוב הענוה, כי זו ארח ישרים סלולה וסוף סוף האמת יעשה דרכו, ויבושו כל הנחרים בך. גם במלא רחב ארצך יראה לענ"ד, שטוב טוב הוא לקיים הצנע לכת ככל האפשר ועל הכל; כי הלא ידעת שהאר"י זלה"ה, בעונותינו הרבים, נענש מפני הגילוי והוסרה עטרתו מן הדור. גם אמרו ז"ל שלוחות ראשונות נשתברו מפני שניתנו בפומבי גדול ושלטה בהם עין הרע. ד' ישמרך מכל רע לשבת בביתו לאורך ימים, אכ"ר. מכתב מהרה"ג ר"י באסאן להרמח"ל יום ג' ט"ו לכסלו ת"ץ לפרט

Regarding the essence of the matter, I tell you, "I know, my son, I know, that a person of your stature would not make a false statement and I have no doubt that your statements are correct, for, since your youth, you have been G-d fearing and no falsehood has crossed your lips." Because these things are so unusual, I cannot, however, hold my self back from asking you the following: How could you have reached a level above that of the Arizal, who sat and meditated and almost totally withdrew from this world for so many years? It is true that Hashem can accomplish anything, but just as I cannot declare you a liar, I cannot be totally convinced until I [myself] hear, see and examine this. . . . Since I didn't see this new thing, how can I testify [on your behalf]? I have only seen a very small part of your work, and I didn't have the time to really examine it when you showed it to me when you were here with me. According to what you now write, they are only a drop of an ocean compared to your abundant Torah thoughts. G-d only knows the turmoil within me. How I would love to see you face to face, for I hope that then the joy will be abundant. I am forced to travel every week together with council members of this community to Modena regarding communal matters. If it were not for the difficulties of the winter and the road's deep mud, I would make a detour and come to you, besides for the expenses involved. Because of the aforementioned reasons, I cannot fulfill my heart's desire. It seems to me, that it would be so much better, provided Heaven concurs, that you and your prestigious group come to me. Then we would lovingly spend the time together and you could disclose these secrets together with my father in law (R. Binyamin HaCohen Vitali), may Hashem protect him, for, after all, he is the greatest expert of [Kabbalah in] our generation in Italy. . . . In the mean time, it would be wonderful if you could send me an example of some of your prime work . . . What disturbs me is how could you have shown this to R. Yekusiel? Don't you know about how irresponsibly the German and Polish Jews spread and distort [the teachings of Kabbalah]. They have a long history of perverting and confounding the Kabbalistic wisdom, as is evident from the work, Emek HaMelech, and others like it. . . . According to my opinion, this has been a major cause for the continuation of our exile. This is besides the fact that the Askenazim were followers of Shabbtai Tzvi, as is well known. You see, [yourself,] the damage that these fabrications have made, for it has caused the truth to be cast to the ground. This is the reason for [R.] Chagiz' anger . . . Therefore, my son, be careful what you write to him, [if you haven't already done so,] to write respectfully. . . . I cannot be more emphatic that your writing to him should be a genuine defense in a manner that will

be accepted and in a very humble manner, for this is the well trodden path of the upright and, in the end, the truth shall prevail and those who would harm you will be shamed. . . . It is best to act with the utmost modesty and discretion, for you know that the Arizal, due to our many sins, was punished because of the disclosures and revelations and his crown was removed from the generation. In addition, our Sages, of blessed memory, stated that the first tablets were broken because they were given with great fanfare and the evil eye prevailed over them. May Hashem protect you from all evil so that you will be able to dwell in His house for many years. Amen. **Letter from HaRav HaGaon R. Yeshaya Bassan to the Ramchal, Tuesday, the Fifteenth of Kislev 5490 (1729)**

(2) ידע באמת עדיין לא יגעתי להשגת האר"י זלה"ה כי כל הדברים האלה מורגלים היו אליו, אלא שלא ניתן לו רשות לכתוב. כי הוא לא כתב דבר, ואני יען צויתי לכתוב על כן רבו הכתבים מאד, ונראים פלא. ועל הפרישות אשר אמר, שישב האר"י מתבודד, הנה כמוה אחרים רבים ואפשר יותר ממנו ענו תצום נפשם ופרשו עד לפרדס, ולא היו כמוהו. אך האמת שד' הוא יודע את מי יקרב לו, וזה באמת כי הדברים האלה אינם בזכות יחיד אלא בזכות רבים – באהבת א-ל את ישראל. והוא לוקח לו לאמצעי את הישר בעיניו לפי צורך הדורות והמקומות. מכתב מהרמח"ל להרה"ג ר' ישעיה באסאן כסלו הת"ץ

You should really be aware that I have not reached the level of the Arizal's understanding, for all of these things [of which I write] were commonplace to him. It is only that he did not have permission to write it down, for he didn't write down anything. I, however, was commanded to write down [what was revealed to me]. That is why I have written so much and it appears so strange. Regarding the fact that the Arizal sat alone and meditated [for so long before receiving his revelations], behold many others followed the same regimen, and perhaps even on a greater scale, yet they did not reach his heights. The truth is that [only] Hashem knows whom he wants to bring close to Him. And the truth is that these things are not dependent on the merit of the individual but rather on the merit of the community, through the love He has for Israel. He takes for Himself as a medium he who is upright in His eyes according to the needs of the generations and the locations. **Letter from the Ramchal to R. Yeshaya Bassan, Kislev 5490 (1729)**

(3) אבל כך היא דרכה של תורה אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות, בדרישה וחקירה, וקי"ל עדה שוטפת ועדה מצלת, לשום משפט לקו וצדקה למשקלת, ומתחילין בזכות – פצוח והציל גנון והמליט זו ודאי בשגגה שיוצא לפני השליט, דבעינן הלנת דין לשקוד ולשהות כדי ביקור, ואלו הן הלכות שקידה שהיה דרישה ואח"כ החלטה החרמה ועיקור. ותמיהא לן מילתא טובא, דאמר הילכתא בלא טעמא למשדא גודא רבה. ולא חייש מר לסבא, ובאתריה דרב אורי בחרדה דארגי"ז, כרעיא דעל עניה רגיז, כי ברוך ד' אשר לא השבית לנו גואל, ולא טפת בוצינא דישראל, אלה הצאן צאנו ובתבונות כפיו ינחם, יהלמם צדיק חסד ויוכיחם. ואנא לאו מן דאית בי חכמתא, אמינא מילתא, אלא בטוה בכחו של זקן עמודא דאמצעיתא. . . . וכען מטיבותא דידהו אמינא כי הנה זאת חקרנוה כן היא, כי לא כל מי שיגלה ד' עפר מעיניו, ויביאהו חדרי מצפוניו, לנביא היום יקרא, או לפנים הרואה, ואין זה ענין לנבואה, העולה היא למעלה גבוהה גבוהה, כי יתן ד' את רוחו על הזוכים לראות באספקלריא, על אדמת הקדש ולא בארץ מאפליה,

גם לא לרוח הקדש היושבת ברמה. ולזו ולזו מדרגות רבות כמה וכמה, ובדברי הרמב"ן ז"ל נראה אור כי יהלו, כאשר בפרשת "לך לך" דעת שפתיו ברור מללו, שהמשיג לראות מלאך או דבורו איננו נביא לד' צבאות, ושלא היתה הגר המצרית מכלל הנביאות; ודניאל איש חמודות, אשר מדובר בו נכבדות, גם ראה בחזון מראות עתידות, אמרו עליו במס' מגילה דאיהו לא נביא אע"פ שמה שראה מחבריו הנביאים נעלם, והרי היה אז בח"ל בכבל זוטו של עולם. ובגמ' מלאכא אשכחיה לרב קטינא, ועובדי טובא שהיה אליהו ז"ל מצוי אצל האמוראים ולרב ענן תני ס' אליהו רבא וזוטא, וא"ל לרב יהודה, אחוה דרב סילא הסידא לא תרתח ולא תהטא, ורבה בר שילא אשכחיה וא"ל מאי קעביד קב"ה? ורבה בר אבוה א"ל מר לאו כהן הוא? וכמו כן היה מצוי בישיבות הגאונים, וזו אינה צריכה לפנים: וחסידי פרובינצ"א הראב"ד ותלמידיו תורה לקחו מפיהו וציר ד' על אדמת נכר דבר במ, ורוח קדשו שם בקרבם. וכבר היו לעולמים מלאכי צבאות מגידים, ליחידי סגולה השרידים, הן זכרון לראשונים, וגם לאחרונים, סוד ד' ליראיו ובריתו להודיעם לדרוש את התורה בכמה פנים. זה חלק אדם מא-ל ונחלת ש-די ממרומים, אשר לא ימנע טוב להולכים בתמים, ולכל איש לפי בחינתו ושרשו, יגיה שביב אשו, ורבינו הגדול מוהריק"א ז"ל בח"ל היה עומד כשנגלה אליו המגיד בעיר ניקופו"ל בהיותו בחברה יושב ולומד, והגאון הרמ"ע מפאנו פה העיר היה באמנה, כאשר ספרו לנו אנשי אמונה; וזו עדות העלה, תלמידו מהר"י לומברוז"ו הנעלה, והרב בעל "מגלה עמוקות" בעיר קראק"א היה איתן מושבו כאשר רוח ד' דבר בו. והאר"י זלה"ה ממצרים קראו ד', להכניסו לפנים לפני (לפני ולפנים), וכל זה לא היה חזון נפרץ, זולתי חלק טוב וחב"ל נמרץ, אשר חלק ד' מחכמתו ליראיו, כי קרוב הוא לכל קוראיו. ואחרי שדברנו קצת מאפשרות הדבקות בכל מקום ובכל זמן, כי מאלקיו ישראל לא אלמן, – מעט מזער לא כביר, מלין אחביר. על תואר אדם המעלה, אשר עליו רגשת של ההמולה: יען וביען הן אני כפיהו כי כהיום אני ילדתיהו, ברם קישטא קאי, הא לאיי, כי גמול מחלב עתיק משדים, רבץ בין המשפתים; ובתורת ד' דבק לאהבה ויקרא שמה חפצי בה ועשה לו קטונת פזים, נחמד כארזים, לא הלך אחרי שוא ובשרירות, והבלי הילדות והשחרות. ד' אלקים פתח לו און שומעת לתבן, ויהי לי לבן, ואנכי תרגלתיהו, על זרועותי לקחתיהו, וכפי כחי רוח חכמה מלאתיהו. ויען אהבת עולם אהבתיהו, לא היה גדול בביתי ממנו, מספר צעדי אגידנו, וכל טובי היה בידו, כי אין נסתר מחמדו, ובהיותו מאיר ובא בבקר בבקר קל כאחד הצבאים, עסקן בדברי אלקים חיים, כי משש את כל כלי, מצא מעט הכתיבות אשר חנן ד' אלי, והוא עבר את מיכל, ויקח גם מע"ץ החיים ויאכל, אז רעיוניו פשטו בעמק הסודים, התעלס באהביהם ריח דודים. ויהי כאשר היתה מן השמים סבה ועילה, להתפרר החבילה, ודודי נסע ונגלה, הוא נטע אהלי אפדנו, והיה כל מבקש ד' ידרוש לשכנו, וישלח פארותיו, ויפוצו מעינותיו ויהיו יום יום שעשועיו, עם חבריו ורעיו, להקים סכת התורה ביראת ד' טהרה, בעיון ובמעשה, ריח ניחוח אשה. אז נודע לי מה שממני העלים, כי ידיו נטפו מור ואהלים, ויעש לו מטעמים, על הרי בשמים; ומאז ועד עתה כה משפטו, מתנהל לאט"ו, יגע בתורה בצנעה, ולרעיו יחלק שלל יורה דעה, יבין שמועה. לאיש אשר לו אלה, וברכת ד' מלא, מעתה לא יפלא, אם א-ל נחמות עליו הופיע, ויום ליום אומר יביע; ואע"פ שחדש הקנקן, חזקה על חבר שכמותו שאין יוצא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן. והנה גם בענין המגידים, הודיענו לשון לימודים ארי"א דבי עלאי זלה"ה שיש מהם גדולים וקטנים, מינים ממינים שונים, והבחינה לדעת למי נאמין ובו נשמח, כאשר האמת מארשו תצמח, ושיהיו כל דבריו

עליו בנויים, וכל מעשיו רצויים, ושמפיו יצאו הרזים, תכופים, מתוקים מדבש ונופת צופים. וכבר יוכל כל קורא, לראות מוצא דברים אלה בס' חסד לאברהם בעין הקורא. . . . ואין לתמוה אם יש ויש כמה וכמה גדולים וטובים וחסידיים ואנשי מעשה, אשר לא זכו ולא השיגה ידם, כי אין הדבר תלוי באשר יראה האדם, . . . את אשר ירצה יבחר ויקרב, מי יאמר לו מה תעשה? . . . כה דברי הצעיר ישעיהו בן הגאון מהר"י ישראל חזקיהו באסאן (זצ"ל) יום ג' ו' לשבט, . . . מכתב הגאון ר"י באסאן לרבני וויניציה

This is the Torah's way [of reaching a conclusion], whether it be civil or capital legal proceedings: inquiry and investigation. . . . There must have been some error here, for a judgment needs to be thoroughly thought through over time . . . I am very astounded that you have pronounced judgment to topple a great wall (the Ramchal) without reason and without consulting the elder Rabbi (R. Binyamin HaKohen) . . . [This rebuke] is not merely based upon my sagacity but is voicing the concerns of the elder Rabbi, the central pillar. . . . Not everyone whose eyes are opened by G-d and is brought in to see His chamber of treasures is considered a prophet or a seer. This has nothing to do with prophecy, which is an infinitely higher level. Only in the Holy Land does G-d grant, for those who so merit, His spiritual gift to take a view through [His] looking glass, and not in this land of darkness. Neither is the lofty level of *Ruach Hakodesh* granted here. Each one of these, (prophecy and *Ruach Hakodesh*), has within it different levels. As the Ramban, z"l, states in Parshas Lech Lecho . . ., one who [only] reaches the level of seeing or hearing an angel is not considered a prophet of the L-rd of Hosts. . . . There are many instances of such cases . . . Eliyahu, z"l, frequented the Talmudic sages and Rav Anan repeated the teaching of Eliyahu in his Eliyahu Rabba and Zuta . . . similarly, [Eliyahu] frequented the Yeshivas of the Gaonim. . . . There have been [many recorded] cases of angels who were *Magidim* and spoke to special, highly spiritual individuals. There were those in the distant past and those of late. . . . Our great teacher, Rav Yosef Caro, z"l, was outside of Eretz Yisrael when a Magid appeared to him in Nicopolis while he was together with a group [of scholars]. The Gaon, Rav Menachem Azaria of Fano, [received communication from a Magid] here, [in Italy], as trustworthy people have told us. . . . The Arizal was in Egypt when he was called by Hashem to enter the holy of holies. All of the above were not cases of prophecy but rather of Divine dispensation . . . for He is close to all those who call on Him.

After having spoken about the possibility of a Divine connection that transcends time and place . . . I would like to give you a very brief description of the person over whom you made this turmoil and tumult. . . . I have continued to raise him from his very youth . . . He clung to the Torah out of love and it was his sole desire . . . He never went after trivialities or followed his desires, the follies of youth and adolescence. G-d granted him a discerning ear and he was like a son to me. I trained him and lifted him up on my arms. There was no one greater in my household than he. . . . He held on to all that I had to offer . . . and came early every morning . . . and engrossed himself in the words of the living G-d. He read through all of my writings, the insights with which G-d blessed me . . . and even studied the Etz Chaim, [Rav Chaim Vital's presentation of the Arizal's teachings].

It was then that his mind began to plumb its depths. . . . He has privately toiled in Torah and shared with his friends his insights, guided them and gave them understanding. It is no wonder that Hashem would choose such a person, who is so filled with Hashem's blessings. . . . Even though he is so young, one can surely rely that such a person would only produce works of high quality. Behold, regarding Magidim did the celestial lion, [the Arizal], teach us that they come in many forms: There are great ones and minor ones and they come in many varieties. The test to know whom we should trust and feel happy and confident, is when truth issues from the person's lips and all his words are built upon it, and all his actions are pleasing and his mouth brings forth these secrets in succession, [words] which are sweeter than honey and the dripping of the honeycomb, as is stated in the *Sefer Chesed L'Avraham*. . . .

It is no wonder that there are many great and wonderful men of piety and good deeds who have not merited [to have received communication from Magidim] . . . , for the qualities necessary are not detectable by man . . . The person whom He so desires does He choose and brings close and who is going to tell Him what to do? . . . **Letter from R. Yeshaya Bassan to the Venetian Rabbinate, Tuesday, the Sixth of Shevat, 5490 (1730)**

4) כי על כל פנים התבערה והמשאת יצאה מאגרת ר' יקותיאל שהיא – אמור מה שתרצה – לא הגונה ולא ראויה, ומגזמת דבריה עד להפליא. והלא אלו דבריה: "והוא יודע כל הגלגולים וכו' עד ושרש כל הענינים," ע"כ. והנה גם אני בראותי דברים הללו המבהילים, מעי רקחו, כאשר ראית מכתבי האחד, אלא שנחו מעט על פי דבריך שכתבת שעדיין לא הגעת עד חצי השגת האר"י זלה"ה . . . . והנה מתוך הודאתך הוכחשה אגרת ר' יקותיאל ברוב דבריה אשר לא יחדל פשע מהם. ולזה כיוונו הר"ם חאגיש ודעמיה באמור שדברי אגרתך לחאגיש"ש סותרים זה את זה, יען קימת דברי ר' יקותיאל לגמרי בה. ובאמת שכך נראה ממנה לכאורה: לפי שכתבת בלשון הזה: "ככל האמת אשר כתב אגרתו החכם ר' יקותיאל אשר עמדי וכו'." אמנם מאז דנתיה לזכות ואמרתי, דלא קאי זה רק על ענין המגיד והחיבורים ולא על ענין ההשגה . . . אמנם רבני המבורגו, . . . לא עלה על דעתם התירוץ לקיומו של שטרך. ולפיכך רע בעיני המעשה על מה . . . שכתב אל הרב יחזקאל . . . כי היה לך רק לאחוז בצדקתך להשיב בחכמה ולתרוץ להם הקושיא ולהוציא ספק זה מלבם . . . לא היתה תבונה בו והוא היה מבעיר את הבערה, . . . שאם היו הדברים מתגלים לאט – לאט, לא היה הדבר בא לידי מדה זה שתרגז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. . . גם מה בעיני החאגיש לזרא, יען היותך פנוי – לא דבר ריק הוא, וגם מורי וחמי זלה"ה ואני התלחשנו בזה, גם נדברנו על מה שאינך מגדל זקן. . . אבל קשה בעיני שיבואו דבריך בהתמדה על ענין משיח, כי זה אחד מן הדברים המכניסים ספק שמא יש בדבר תערובות סטרא אחרא. שזה אחד מן הסימנים המובהקים להיות המגיד בעלטה חס ושלו', שזו דרכן של סטרין אחרנין לערבב המוחות בדברי משיח להכשיל את ישראל. ולזה רמז החאגיש"ש שציין לך ספר חסידים סימן ר"ה ור"ו עיין שם היטב . . . אזר נא . . . לברר לי הענין ולהוציא מלבי כל הספקות . . . כי עוד לבי חרד על מה שכתבת מאז: שכל מה שאתה עושה הוא בנפול על פניך שגם זה א' מן הדברים הגורמים להסתפק שמא חס ושלו' בנפילת אפים כח אחר יתערב בך לא יקום ולא יהיה. מכתב מהרה"ג ר"י באסאן להרמח"ל

In any case, the conflagration has erupted due to R. Yekusiel's letter - say what you may. It was incorrect and unbecoming and is filled with gross exaggerations. Behold, he writes, "He knows all of the *gilgulim* (transmigrations of the soul) and *tikunim* for each man, . . . In summary, there is nothing that is hidden from him etc." When I saw these disturbing words, even I became distraught, as you saw in one of my letters. I was put slightly at ease, however, when you wrote that you had not reached even half of the level of the Arizal's understanding. . . . Behold, from your admission, the majority of R. Yekusiel's letter is contradicted, and is full of egregious errors. This is what R. Chagiz and his compatriots had in mind when they said that your letter is self contradictory. This is because you gave your total approbation to the words of R. Yekusiel. The truth is that this seems to be the case, as you wrote the following, "**As it was accurately described in the letter of my associate R. Yekusiel** ." I judged you then favorably and said to myself that your statement only refers to the communications of the Magid and the works that you wrote and not to the level of your comprehension . . . The Rabbis of Hamburg, however, . . . didn't even think of such an explanation . . . I feel, therefore, that it was terrible how you wrote to HaRav Yechezkel [Katzenelenbogen, the Chief Rabbi of Hamburg]. . . . You should have merely restated your innocence and to reply with wisdom and to resolve the difficulties that they have [with you] and to remove all doubts from their mind. . . . [R. Yekusiel] didn't have any common sense and it was he who started this conflagration . . . If these things would have slowly been revealed, this [controversy] would have never reached such [epic] proportions. It has shaken the world from its very place and the pillars are being torn asunder. . . . Also, in regards to the point which [R.] Chagiz finds to be strange, that you are still unmarried, it is not a complaint which lacks substance. My father in law and myself have also spoken quietly amongst ourselves about this. We have also spoken about the fact that you are not growing a beard.

It bothers me that you constantly are talking about Moshiach, something that casts doubts that perhaps there does exist some admixture of the *sitra achra* (the forces of evil). This is one of the positive signs that the Magid is really coming in disguise, G-d forbid, for this is the way of the *sitra achra*, to confound the minds regarding Moshiach and to make Israel stumble. This is what [R.] Chagiz hinted to you by quoting the *Sefer Chasidim*, chapters 205 and 206; look through it carefully . . . Please make the effort . . . of clarifying this matter and resolving my doubts . . . for my heart is still shaking from what you wrote me then that all these communications occur when you have fallen [in a trance] on your face, for this is one of the things that causes me to doubt that, G-d forbid, this is being caused by some foreign [impure] source . . . **Letter from HaRav HaGaon R. Yeshaya Bassan to the Ramchal**

5) מי שעוסק בשבועות של מלאכים או של שדים או בלחישת כשפים לא יהיה סופו טוב ויראה רעות בגופו או בבניו כל ימיו, ולכך יתרחק אדם מעשות כל אלה – כי לבסוף לא תהא לו תקנה. כמה עשו וכמה שאלו ומהם נדלדלו או המירו הדת נפלו בחולי רע או זרעם. ואין טוב אלא להתפלל להקב"ה. רב יהודה החסיד, ספר חסידים ס' ר"ה

He who becomes involved with imposing oaths upon angels or demons or using sorcerers' incantations, will not come to a good end and he, or his children, will suffer constant pain. Therefore, a person should distance himself from such activity, for in the end, he will be beyond help. So many have done this and so many have asked [the other

forces], some of them or their children became impoverished, became apostates, and became deathly ill. The only proper thing is to pray to the Holy One, blessed be He.

Rabbi Yehudah HaChasid, Sefer Chasidim Chap. 205

אם תראה שמתנבא אדם על משיח, דע כי היו עסקיו במעשה כשפים או במעשה שדים או במעשה שם המפורש – ובשביל שהם מטריחים את המלאכים אומרים לו על משיח – שיתגלה לעולם, ולבסוף יהיה לבושת ולחרפה לכל העולם על שהטריחו המלאכים. או השדים באים ולומדים לו חשבונות וסודות לבושתו ולבושת המאמינים בדבריו. שם ס' ר"ו

If you see that a person prophecies about Moshiach, you should know that he was involved with sorcery or demons or divination through the Ineffable Name. Because he has troubled the angels, they [misinform him] about Moshiach so that he will publicize it to the world. At the end, he will be the object of embarrassment and shame in the eyes of the world, as a result of bothering the angels. Or, alternately, demons come to him to teach him calculations and secrets that will result in shaming him and those that believe in him. **Ibid. Chapter 206**

6) וא"א לי לנוח דעתי אשר יטה אליו אפילו בדרך ספק לב הדרת כ"ת כי עתה מאן מוכח שדברי הרשב"י זלה"ה אמת הם וכ"ש דברי האר"י זלה"ה ודילמא הכל מן הס"א ח"ו באמת ובתמים ככפירה ח"ו אני חושב דבר זה לחשוב שיהא רשות ביד הס"א לפרש כל רז ונעלם אז איה אלקי המשפט? עזב ד' את הארץ אין רואה? עתה על דבר אמת יענני היצדק אלוך בשפטו והמכשלה הזאת היה משים לעולמו, אשר תבא רוח הטומאה לבלבל את העולם ואין מבין כי מכל צד קדוש יאמר לו? וכי הקב"ה בא בטרוניא על בריותיו? . . . הנה מה שנסתפק על ענין דברי במשיח הרבה – ילמדנו רבי וכי לא יותר ממני הרבה מאד הקדים הרשב"י ע"ה בפרט בס' התיקונים שלו וברעיא מהימנא אשר אין שתי שורות שאין שם על משיח על תריין משיחין? . . . ודברי ס' החסידים נאמרו על המתנבא על קץ משיח מיניה וביה ראיה שלגלות חרפתו נאמרים לו הדברים ואין זה אלא בקץ אשר יוכל להתפש בו. . . . ואני לא גיליתי קץ מימי. מכתב מהרמח"ל לרבו הרה"ג ר"י באסאן ליל מש"ק כ"ב אדר הת"ץ

It is impossible for me to put my mind at rest when his excellency has intimated, even if it only be a doubt. If that is the case, who knows if even the words of R. Shimon bar Yochai, z"l, are really true, and most certainly the words of the Arizal. Perhaps the source of all these revelations is from the *sitra achra*, G-d forbid. In all truth, I consider such a claim, that the *sitra achra* has the power to explain every hidden secret, to be heresy, G-d forbid. Where is the G-d of justice? Has He forsaken His world without seeing what is happening? . . . Behold, that which causes you to have doubts, my speaking at length about Moshiach. Tell me, my master, doesn't Rabbi Shimon ben Yochai speak about this subject far more than I, especially in his *Sefer Tikunim* and the *Raya M'heimna*? There are no two lines without mention of the two Moshiachs. . . . The words of the *Sefer Chasidim* were directed to someone who prophecies regarding the date of Moshiach's coming. This is a self evident proof that the purpose of this revelation was to cause him embarrassment. This is only relevant when predicting a date . . . which I have never done in my whole life. **Letter from the Ramchal to R. Yeshaya Bassan, the Twenty Second of Adar 5490 (1730)**

(7) אחרי שלמדנו האר"י זלה"ה בשער הנבואה פ"ב שלפי מדרגת האדם ולפי מעשיו יהיה המגיד. אפשר שיהיה כלול מטוב ורע והטוב מגיד האמת והרע מגיד שקר . . . הלא בפירוש כתב האר"י זלה"ה בס' הכוונות בתיקון חצות שמיום שנחרב הבית ונשרפה התורה נמסרו סודותיה ורזיה לחיצונים וזה נקרא גלות התורה ע"כ. . . הלא אף כי קטנתי מאד יכול אני לומר כי עיני כל ישראל עלי בזה וכל הפיות פונים אלי . . . אבל להחליט ולהגור חרב כנגד המשחיתים אין לאל ידי עדיין כי אני בעצמי פוסח על סעיפי. . . דע כי מפי מגידי אמת שמעתי שבזמן הצבי רבו כמו רבו בארץ המזרח גדולים חקרי לב שנחה עליהם הרוח בנפילת אפים והגדילו לעשות חיבורים נוראים ודברים עתיקים אשר היו לפלא בעיני כל רואיהם ועל כולם ר' נתן ששרטט וכתב דרושים עמוקים והוא גם הוא היה אומר שבעקבות האר"י זלה"ה היה יוצא ומפרש מה שלא פירש ומגלה מה שלא גילה ועל יסודותיו דבריו בנויים בספריו שאצלנו: ס' הבריאה וס' זמיר עריצים. וגם הוא השיב רבים מעוז ונתן תיקונים לרבבות אנשים, ואומר שנשמות הצדיקים היו מתגלים אליו ואעפ"כ סוף כל סוף הדברים עלו בתהו ואבדו מלבד שגרמו מה שגרמו. אגרת מר' ישעיה באסאן לר' משה חיים לוצאטו סוף אדר הת"ץ

The Arizal taught us in *Shaar HaNevuah*, Chapter 2, that a Magid is revealed to a person in accordance with his spiritual level and [the enormity of his] deeds. It is possible for [the Magid] to be made up of good and evil, the good part relates the truth and the evil part relates falsehood. . . . The Arizal specifically wrote in the *Sefer HaKavonos* of *Tikun Chatzos* that from the day the Temple was destroyed and the Torah was burned, its inner secrets were given over to alien forces. This is known as *Galus HaTorah* - The Exile of the Torah. . . . Behold, even though I am actually very insignificant, I can say that the eyes of all of Israel are watching me now and all of their mouths are pointed in my direction . . . I don't possess the absolute certainty, however, that would enable me to gird myself with a sword and to fight against those that would destroy you, for I myself still harbor doubts. . . . **You should know that I have heard reliable reports that, at the time of Shabbsai Tzvi, there were many great thinkers in the [Middle] East on whom the spirit rested as they fell down on their faces in a swoon and they composed awesome and much published works which were astonishing to behold. The greatest of them all was R. Nathan, who inscribed and wrote profound expositions.** He also said, [in a similar fashion to what you are now saying,] that he was only coming in the wake of the revelations of the Arizal to explain that which [the Arizal] had not explained and to reveal that which the Arizal had not revealed. The *seforim* of his that we possess: *Sefer HaBriah* and *Sefer Z'mir Aritzim*, are built upon the basic principles which he articulated. He also brought many back from sin and gave *tikkunim* [redemptive prescriptions] to myriads of people. They say that the souls of the righteous were revealed to him. Even so, it all ended in chaos and they were lost, besides for [the evil] which they caused. **Letter from R. Yeshaya Bassan to R. Moshe Chaim Luzzatto, the End of Adar, 5490**

(8) לא כל התורה נמסרה בידה ח"ו אלא חלקים ממנה פרטים . . . וע"כ א"א לחשוב שיוכלו לפרש כל סוד בכ"מ ח"ו כי כבר היה העולם חרב. . . וכבר הגדתי לכ"ת איך ת"ל ניתן לי רשות לשאול ולדעת בכל דבר שבדברי תורתנו הקדושה איש לא נעדר וזה בלא ספק מן הס"א לא יוכל להיות. מכתב מהרמח"ל לרבו הרה"ג ר"י באסאן ליל מש"ק ח' לחדש ניסן הת"ץ

The entire Torah has not been given over to [the forces of evil], G-d forbid, but only a restricted portion. . . . It is therefore impossible to think that they can explain every secret in every place. G-d forbid! The whole world would become destroyed. . . . I have already told, his eminence how, thank G-d, I was given the power to ask and to gain knowledge in every area of our holy Torah, without exception. Without a doubt this could not have come about through the *sitra achra* (the forces of evil). **Letter from the Ramchal to R. Yeshaya Bassan, the Eighth of Nissan 5490 (1730)**

9) אף כי הרב חאגיז חשבה לרעה ואלקים חשבה לטובה למען עשה כיום הזה להחיות עם רב, החיל אשר נגע אלקים בלבם לבקש את פני ד', כאשר מהיום ההוא רבים שבו מעון ת"ל והתורה חוזרת לאכסניא שלה. מכתב מהרמח"ל להרה"ג ר' שמשון מורפוגו הרב מאנקונא יום עש"ק כ"ו למב"י הת"ץ

Even though R. Chagiz meant to cause harm, G-d meant it all for the good in order to sustain this great people, the masses who G-d touched their hearts that they should seek Him. From that day on, [when my secret became known,] many have returned from sin, thank G-d, and the Torah has returned to its rightful host. **Letter from the Ramchal to Rav Shimshon Morpogo of Ancona, the Twenty Sixth Day of Omer 5490 (1730)**

III. The Ramchal is Forced to Concede to the Venetian Rabbinate

יען וביען כל איש אשר בשם ישראל יכונה חייב לשמוע אל דברי רוב חכמי ישראל ולא לסור מהוראתם אפילו יאמרו על שמאל שהוא ימין ועל ימין שהוא שמאל אני הח"מ בבוא אלי לדרוש אל עניני חיבורי מ"ו אלוף נעורי כמוה"ר ישעיהו באסאן נר"ו רב ור"מ דק"ק ריגייו כאשר גמר אומר לעשות בתשובתו לרבני וויניציאה יע"א קבלתי עצת מוסר תבונתו כאשר מפיו חייתי ואני חי ובנפש חפצה בטלתי דעתי מפני דעתו כאשר מוטל עלי להיות מאסף אלי וגונז כאשר ירצה כ"ת כל חיבורי אשר עשיתי עד היום הזה עפ"י המגיד ונשמות קדושים שלא יצא חוצה אלא על פיו כל ימי חייו שיחי' לאורך ימים אכי"ר בהיות שאין דעת חכמי הדור חפצה שיתפשטו חיבורים חדשים כאלה מחכמת האמת בישראל פן באיזה צד ח"ו יצא מהם חורבה בין המון ישראל לפי חומר ענינם. וגם מעכשיו אהי' משיב ידי מלכתוב עוד שום חיבור בלשון זהר או באיזה לשון שיהי' בשם מגיד או נשמות קדושים ולמען ידעו חכמי דורנו ה"י בי באמת בחרתי בזה שאין רצוני לגרום ח"ו מחלוקת בין קהל ד' וכל איש ישראל על מקומו יבא בשלו' וע"ש שכך הורני לעשות מ"ו הנ"ל נתתי ביד מ"ו הנ"ל הכתב הזה אשר כל האמור בו קבלתי עלי בנפש חפצה ובדעת צלולה ומיושבת עלי בלי שום אונס ודוחק הכרח וכפיה כלל ועיקר ובשבועת האלה החמורה ובקשר חרם חמור בביטוי שפתיים ע"ד המקום ב"ה ועד"ר וע"ד מורי הרב הנ"ל נר"ו וכל זה בהיותי בח"ל. כל הדברים האלה קבלתי על עצמי בכל תוקף ובביטול כל מודעי ומודעי ממודעי וכו' ולראית האמת חתמתי שמי פה פדובה יום ב' שלשה לחדש מנחם [אב] שנת הת"ץ לבריאת העולם והכל שריר וקים אני משה חיים בלא"א יעקב חי לוצאטו יצ"ו מאשר ומקבל עלי כל הנ"ל. כמותיב תלתא כחדא הוינא נחנא בי דינא דחתימי לתתא כד אתא קדמנא כמהח"ר משה חיים בכמ"ר יעקב חי לוצאטו הנ"ל והסכים על כל מה דכתוב ומפורש לעיל בשבועת חמורה ובכח חרם חמור וחתם שמו לראיית האמת ומדאתקיים קדמנא חתימת הח"ר משה חיים הנ"ל אשרנהו וקיימנהו כדחזי והי' זה פה פאדובה יום ב' שלשה לחדש מנחם [אב] שנת הת"ץ לבריאת העולם והכל שריר ובריר וקיים. נחמיה חי בכמה"ר יעקב הכהן ז"ל יעקב בכמה"ר עמנואל בליליוס זלה"ה משה מנחם בכמ"ר שמחה מררי זלה"ה

Since every man who calls himself a member of Israel is required to submit to the words of the majority of the sages of Israel and not to veer from the directives, [even if their statement seems contrary to reason,] i. e. they say that the [apparent] left (guilt) is the right (innocence) and the [apparent] right is the left, I, the undersigned, when the master of my youth, R. Yeshaya Bassan, may Hashem protect him, the Rav and Rosh Mesivta of the holy community of Reggio [nell'Emilia] came to investigate my writings, and concluded a course of action which he wrote in a responsa to the Rabbinat of Venice, I accepted upon myself the ethical insightful advice, just as I have lived [only] through his directives. I, being alive and willing, annul my understanding before his, as it is incumbent upon me. I am gathering all of the writings which I have composed up to this day through [the inspiration of] the Magid and the holy souls, as his excellency desires, and hiding them so that they will only become public within his lifetime, may he live a long life, if and when he so desires, since the sages of this generation do not desire such new Cabalistic compositions to become wide spread lest somehow some damage will come about through them due to the seriousness and sensitivity of the subject matter. From now on, I will refrain from writing any more works in the language of the Zohar or in any language in the name of a Magid or holy souls. In order that the sages of our generation, may Hashem protect them, be assured that I truly have freely chosen to do this and it is not my desire to cause, G-d forbid, any strife amongst the congregation of Hashem, and that peace shall reign amongst us, for this is what my guide and master, [R. Yeshaya Bassan,] has directed me to do, I have given this document to my guide and master in which all of this is stated. I have accepted all of this upon myself willfully and with a sound and settled mind without duress . . . We, the undersigned, attest that R. Moshe Chaim . . . Luzzatto came before us and agreed to the above and accepted it upon himself with a severe oath and through the power of a stringent excommunication and he has signed his name which has been validated by us here this day, the third of Menachem [Av], 5490 (1730) . . .

Nechemia Chai b. Yaakov Cohen,
Yaakov b. Emanuel Blilios,
Moshe Menachem b. Simcha Merori

**The Oath Imposed Upon the Ramchal by the Venetian Rabbinat to cease his
Maggidic writing and to hide that which was already written**